

Nr 23.

Av herr **Lindström**, om anslag till resestipendier åt journalister.

Vid 1911 års riksdag väcktes två likalydande motioner, i första kammaren av Ludvig Danström, Mauritz Hellberg och C. G. Ekman och i andra kammaren av Alfred Sterner och Jakob Byström, angående anslag på 6 000 kronor till resestipendier åt journalister. Motionerna biföllos såtillvida, att anslagsbeloppet på statsutskottets förslag nedprutades till 4 000 kronor. Inga debatter om ärendet förekommo i kamrarna. I statsverkspropositionen 1912 tog dåvarande ecklesiastikministern Fridtjuv Berg upp förslaget om att 4 000 kronor skulle beviljas för resestipendier åt journalister. Detta belopp bibehölls till 1920, då riksdagen på Kungl. Maj:ts förslag höjde beloppet till 8 000 kronor för 1921. Detta belopp utgick även 1922. Vid sistnämnda års riksdag togos resestipendierna för journalister bort på framställning av Kungl. Maj:t. Det statsfinansiella läget ansågs motivera att resestipendierna över lag drogos in. Sedan år 1923 ha icke resestipendier åt journalister utgått.

Efter det senaste världskrigets slut ha förhållandena i världen grundligt förändrats. Det är angeläget för människorna i varje särskilt land att få en riktig föreställning om händelser och lägen. Pressen är den mest betydelsefulla förmedlaren av sådana kunskaper och informationer. För pressmännen är det mycket viktigt att genom studier på nära håll sätta sig in i den nya situationen. En journalist, som äger personlig kännedom om skeendet ute i världen, blir den säkraste informatorn för människorna hemma.

Tyvärr finns det ganska ringa möjligheter för den enskilde journalisten att på egen bekostnad företaga studieresor. Möjligheten att få stipendier ur tillgängliga fonder är också begränsad. Resestipendier till ett mycket begränsat antal utdelas bland annat av stiftelsen Lars Hiertas minne, G. H. von Kocks fond (donerad av Kooperativa förbundet) och Åkerlunds fond för tidskriftsjournalister. En utökning av möjligheten att erhålla stipendier är mycket önskvärd. Här synes staten böra gripa in genom att återuppliva den förnämliga traditionen från åren 1912—1922. Staten har en direkt nytta av att tidningarnas informationer äro byggda på journalister med god sakkunskap.

Vid formuleringen av yrkandet kan man huvudsakligen följa motionärerna från 1911. I deras anda vill jag hemställa,

att riksdagen måtte för budgetåret 1947/48 bevilja 8 000 kronor till resestipendier åt journalister, företrädesvis åt

medarbetare, som ha redaktionellt arbete i svensk tidning eller journalistisk byrå till huvudsaklig sysselsättning, samt anhålla att Kungl. Maj:t måtte utfärda de närmare bestämmelserna rörande villkoren och sättet för stipendiernas utdelning.

Stockholm den 16 januari 1947.

Rickard Lindström.
